

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 240 Lei.
 Fél évre ..... 120 Lei.
 Egy negyed évre ..... 60 Lei.
 Egy órára ..... 20 Lei.

Hirdetések árszabás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG
 Aradi és Csánádi Egyesült Vas-
 utak palotájában.
KIADÓHIVATAL
 Aradi Nyomda Vállalat
 Boulevardul Regala Ferdinand I.
 (József főherceg-utj) 22. szám.
TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

Főszerkesztő: **STAUBER JÓZSEF.**

Vasárnap, január 29.

Az aradi mandátum.

'Az „Aradi Közlöny“ a magyarság szervezkedéséről írt cikkkel széles körben keltettek érdeklődést és a hozzánk intézett levelek egész sorozata azt a kérdést veti föl, hogy a magyarság állítson-e a választáson jelöltet és hogy milyen esélyei volnának a magyar jelölteknek?

Az „Aradi Közlöny“ cikkeiből félreérthetetlenül kitűnik, hogy az aktivitásnak vagyunk a hívei. Tekintettel azokra az óriási érdekekre, amelyek a parlament döntése alá kerülnek s magát Aradi városát és nemcsak annak, de az egész ország magyarságát is oly életbevágóan érintik, bűn volna ön magunk ellen továbbra is páholyból nézni, vagy egyáltalán tudomásul nem venni az események folyását.

Igazi parlament az, mely az ország lakosságának hű képét adja. Itt megkivánjuk a fényképésztől vagy az arcképfestőtől, hogy a rólunk készített kép arcunk minden jellegzetes vonását, sőt a vonások árnyalatait is hűven visszaadja, úgy a parlament is csak akkor igazi, hű képe az országnak, ha abban helyet foglal annak minden nem-

zetisége. A statisztika tanúsága szerint Arad lakosságának túlnyomó többsége magyar s így csak természetes, ha Aradváros képviselőlete úgy a kamarában, mint a szenátusban a magyarság kebeléből kerül ki.

Ha azonban a mostani választásokban cselekvőleg akarunk résztvenni, nem várhatjuk meg az egész romániai magyarság megszervezkedését, hanem az általános szervezkedéstől függetlenül a legsürgősebben meg kell alkotnunk az aradi magyarság helyi szervezetét, melynek azután hatáskörébe tartoznának az aradi két — a képviselői és szenatori — mandátumra megjelteni a jelölést.

Az aradi magyarságra nézve ugyan nem kedvező a választói névjegyzékek kiegészítésének elmaradása, de nem annyira kedvezőtlen, hogy a magyarság ne a föltétlen siker reményével léphetne az urnák elé. A jelenleg érvényben levő 1918-iki választói névjegyzékbe 3687 választó van felvéve. Ebből román nemzetiségű választó 1440, a nemzeti kisebbségekhez tartozó választók száma tehát 2247. Ez utóbbiak túlnyomó többsége magyar s így az aradi magyarság már egymaga is el-

dönti az aradi mandátumok sorát. Azonban minden emberi számítás szerint a többi kisebbségek szavazatai is a magyar jelöltekre esnének, mivel a magyar jelöltek csakis a fentartás nélküli kisebbségi programmal bocsátkozhatnak bele a választási küzdelembe. A közölt számok világosan és félre-magyarázhatatlanul beszélnek. Csak ki kell bontani a zászlót és — szervezkedni.

A föld kincse.

A mai napon az „Erdélyi földgáz és petroleum kutatási vállalat“ megalakulásával a földgáz-kérdés Aradon is aktuálisvá válik. Noha a vállalat, mint elnevezéséből kitűnik, egyelőre tisztán földgáz-források felkeresését vette programjába, valószínűnek tartjuk, hogy rövidesen a földgáz gyakorlati felhasználását is tanulmányozni fogja. Dr. Auszterweil Géza vegyész-mérnök az érdem, hogy körülbelül egy év előtt felhívta az itteni szakkörök figyelmét az aradi földgázforrásokra. A mai nap igazolni fogja, hogy kezdeményezése nem maradt eredmény nélkül.

Ma még nehéz volna tiszta ké-

pet alkotni arról, hogy éppen az Arad alatt elhúzódó földgázmező mily mennyiségű gázt fog szolgáltatni, de az eddig feltárt kutak a Neuman-gyár telepén, valamint a Simay-fürdő kutja arra mutatnak, hogy a várható mennyiség Arad szükségletéhez képest nem jelentéktelen.

Aradon a földgáz elsősorban a háztartási tüzelés és fűtés kérdését van hivatva megoldani. A mai 2 lei 40 banis gázárak mellett a gázzal való főzés, de különösen a fűtés fényűzőszámba megy. — Hogy e téren a földgáztól mit várhatunk erre vonatkozólag, elegendő rámutatni, az ipari és kereskedelmi miniszternek a napokban megjelent rendeletére, melyben a sármási mezőből nyert földgáz árát köbméterenként 4, illetve 6 baniban állapította meg a nagyipar céljaira. Ha figyelembe vesszük, hogy a földgáz köbmétere legalább kétszer oly kaloriatartalommal, illetve fűtőképességgel bír mint a jelenlegi aradi gáz, arra az eredményre jutunk, hogy a földgáz ára a kutak gazdaságos megépítése mellett, kicsinyben való eladásánál is a mai városi gáz árának igen csekély hányada lesz.

Ennek folytán a földgáztüze-

Vallomások.

— José Echegaray drámairól. —

Napok óta álmatlanságban szenvedek. José Echegaray munkáinak olvasásával igyekszem agyon ütni az időt. A valamikor divatos spanyol drámairól nagy és híres munkáját, a Nagy Galeotól olvastam végig az egyik estén. Előzőleg végig élveztem a színházban a Sevillai borbély-t és most, hogy végiggondolom az Echegaray-dramát, felcsendül lelkemben Rossini pompás figurájának, don Basillonak rágalom-áriája. A rágalom eleinte halkán jön, azután gyorsabban terjed, mint a nyári kiadós eső és végül viharzik, mint az égi háború. A Nagy Galeoto, a rágalmazó társadalom Echegaray darabjában feldulja egy család békéjét, boldogságát és amikor a társadalom mérges nyelve még kiméletlenebbül gyanúsít, kitér a spanyol temperamentum, vér után ordít és gyilkol. Valahogyan magamra igyekszem aplikálni a Nagy Galeotot. Ebben a kis városi társadalomban úgy élünk, hogy mindenki belelát a tányéromba. Az embereknek nincs egyéb gond-

juk, minthogy legsajátosabb magánügyeimmel foglalkozzanak. Füllembe jutott például, hogy párbaft fogok vivni egy kedves barátommal, mert valami pletykát mondott arról a hölgyről, aki legközelebb áll szívemhez. Az bizonyos, hogy eszem-ágában sincs megverekedni barátommal annál kevésbé, mert egyáltalán nincs bennem spanyol temperamentum és mert elitélem a párbaft, de főként azért sem, mert biztos vagyok benne, hogy szóban forgó barátomnak kisebb gondja is nagyobb annál, mintsem hölgyemről valamit pletykáljon. De hát a Nagy Galeoto nyelve megoldódott és nem lehet elhallgattatni. El vagyok készülve arra is, hogyha akár én, akár szóban forgó barátom egy-két napig nem mutatkozunk, már azt fogják hirtelteni, hogy a párbaft meg is volt és vagy én vagy a barátom maradt alul aszerint, hogy melyikünk nem mutatkozott. A legheletesebb álláspont természetesen az volna, hogy ne törődjem az emberek szapulásával. Én tudom, hogy a pletykának semmi alapja sincs. Barátom is tudja. De a pletyka, a rágalom végül mégis

csak úgy fog viharzani, mint a förtgeteg és akkor talán mégis csak egymásnak fog minket uszítani a Nagy Galeoto és bármennyire irtózunk mindketten a párviadaltól, talán mégis összemérik kardunkat, bár tudjuk, hogy minden alap nélkül. Csupán azért, hogy a Nagy Galeoto elhallgasson.

Mindez eszembe jut Echegaray munkájának olvasása után. A spanyol drámáról megvan a magam véleménye. Valahogy elképzelem a színpadon, de sehogysem tudom beleilleszteni a mai fejlett és raffinált színpadi stílusba. Nem pedig azért, mert ma már frakkos férfiak és estélyi ruhás hölgyek nem beszélnek versekben és modern emberek nem szoktak félre beszélni. A drámai erő megragadja és lebilincseli az embert. A tragikus összeütközések viharosak, de a cselekmény oly átlátszó, hogy Echegaray „Nagy Galeoto“-ja ma biztosan megbuknék. Pedig a témája modern, az alapeszméje örök életű, mint maga a rágalmazó társadalom. Szeretném kutatni az okokat, amelyek ennek a szépen elgondolt, de a mai színpadon anakronizmusként ható drámának

színpadszerűségét megdöntik. A fejtem azonban zug, mert eszembe jut mindaz, amit a Nagy Galeoto velem szemben elkövet, a szemem tüzelnek és végre nagynehezen mégis elalszom...

Ismét álmatlan éjszaka. Újból Echegaray-munka kerül a kezembe: „Mariana“. A gazdag, szépséges, fiatal özvegy játszik a férfiakkal, mint macska az egérrel, pedig mégis csak szereti a fiatal, temperamentumos Danit. Három felvonáson át hitegeti, csalogatja, gyűlöli, gyöttri, kineveti és végül mégis halálosan megszereti. De most jön a tragikum. Valami csekélységből kiderül, hogy don Daniel fia annak az embernek, aki Mariana anyját elcsábította. Mariana ezt nem tudja elviselni és bár megígérte, hogy Daniel felesége lesz, mert végtelentül szereti a fiatal embert, az utolsó pillanatban mégis don Pablo tábornoknak nyújtja a kezét, akit cseppet sem szeret. A többi már nem érdekes. Mariana meghal, mert don Pablo lelövi, a két férfi pedig párbaft viv életre-halálra. A Biblia mondja, hogy a haragvó Jehova megbünteti az apák vétkeit fiakban

és az egyes háztartásokban a fatüzeléssel is sikeresen fel fogja venni a versenyt, sőt olcsósága, kényelmes kezelhetősége mihamar általános elterjedést fog biztosítani számára. Másodsorban alkalmasnak látszik a földgáz helyi iparunk veresnyképességét növelni. A mai munkabérek és nyersanyagárak mellett a legtöbb iparvállalatnál a tüzelőanyag ára csupán másodrangú szerepet játszik, azonban a mindinkább érezhető külföldi verseny őket is kényszeríteni fogja, hogy üzemiükben minden téren takarékoskodjanak.

Azonban egyenesen iparfejlesztő hatással lesz a földgáz ama iparokra, melyeknél a tüzelőanyag költsége a gyártmány árát érezhetően befolyásolja. Ilyen például a keramiai és az üveg-ipar, valamint a vegyi ipar egy jelentékeny része. Az olcsó tüzelőanyag jobban hozzá fog járulni a város régi iparfejlesztési programjának megvalósításához, mint az ingyen gyártelek és más hasonló ígéretek. Konkrét példa erre a kissármási földgázmező körzetében megindult hatalmas ipari élet.

Döntő fontosságú azonban a tüzelőanyag ára a villamos áram árának megállapításánál. Mai villanytelepünk drága és gyenge minőségű barnaszénrel dolgozik s ez az oka, hogy ma Aradon a villamos áram ára aránytalanul magas. Itt a földgázra ismét nagy szerep vár. Akár a meglévő villanytelep átalakításával, akár egy új városi áramfejlesztőtelep felépítésével.

hetediziglen. Mózes ijesztésül mondta ki ezt a nagy dolgot akkor, amikor Izrael fiai nagyon gonoszak voltak. De ez a haragvó Jehova már megszelídült a frakkos férfiak és dekoletált estélyi ruhás hölgyek idejében. Nem tudom elképzelni, hogy létezhet-e olyan nő, aki gyötrődő szívvvel le tud mondani szerelméről csak azért, mert vőlegényének apja valamikor régen nem volt galáns az anyjával szemben. Mit tehet a fiatal ember az apja bűnéért? És egyáltalán le tud-e mondani szerelméről a modern nő egy bibliai ijesztés miatt, holott a nő, ha szerelmes, minden akadályon keresztülgázol, csak hogy egyesülhessen a szíve választottjával? Nem, ebben a darabjában az öregedő Eche garay már kifogyott a témáiból. Milyen jó, hogy mégis csak más az élet! A szeretett asszony az éjszaka csendjében ott piheg a szomszédos párnán, kipirult arca mosolyra derül, ajkai hangtalanul mozognak. Nem a szindarabokban van az élet, legalább nem az Eche garay darabokban. És ez jó. Ez rendjén is van. A szindarab hibáit kutassák az esztétikusok. Az élet gyönyörű hibáit megtaláljuk magunk is és vesszük őket úgy, amint vannak, mert másként nem cselekedhetünk. (Styx.)

tésével, hozzá fog segíteni az áramtermelési viszonyok megjavításához.

Röviden: a földgáz hivatva van Aradváros ipari és gazdasági életét gyökeresen megjavítani. Indokolt tehát, hogy a mai napon

megalakuló társulat úgy a város vezetősége, mint annak közönsége részéről kellő támogatásban részesüljön. Reméljük, hogy ennek fejében a vállalat a város különleges érdekeit mindig szem előtt fogja tartani.

Háztulajdonos és lakó közös érdeke.

(Uj lakbértörvényt! — MK követel a timisoarai kongresszus)

Az Aradi Háztulajdonosok Szövetségének kezdeményezésére a csatolt területeken levő háztulajdonosok egyesületei holnap, vasárnap Timisoarán országos szervezkedési és tiltakozó gyűlésre jönnek össze, amelyen az aradi Szövetséget az elnökség és számos csatlakozó tag képviseli. De képviselve lesz ezen a bucarestii háztulajdonosok szindikátusa is, mert a timisoarai gyűlés tulajdonképpen csak beharangozója annak az országos kongresszusnak, melyet a javaslatba hozott lakbérleti törvény parlamenti tárgyalása előtt Nagyrománia minden részéből Bucurestiben tartanak. Elodázhatlan kötelessége a kormánynak, a lakáskérdés rendezése nemcsak a háztulajdonosok, de főleg a lakók érdekében is. Mert habár az 1921. szeptember 1-én életbelépett törvény és különösen az azt kiegészítő Regulamentul elvitázhatatlanná tette, hogy a háztulajdonos felmondási joga megnyílt, habár kétségtelen, hogy a lakberek a törvényben megállapított maximális összeg erejéig emelhetők: a törvény hiányos és némely helyen homályos szövegezésnél fogva előfordulhatott és tényleg előfordult, hogy ugyanazon törvényről és annak végrehajtás utasítását másképp magyarázták Aradon, másképp Timisoarán, másképp Oradeamaren, másképp Clujon stb. De ami még ennél különösebb, az aradi törvényszék teljesítésű határozata dacára az aradi járásbíró egyik bírójának másképp alkalmazta a törvényt mint ugyanaz a bíróság másik bírójának. Ez lehetetlen, tarthatatlan állapot, ezt belátta már a volt kormány belátja a jelenlegi kormány, a mely ki is jelentette, hogy ezen az állapoton, ugy a háztulajdonosok, mint a lakók érdekében segíteni fog.

A csatolt területeken levő háztulajdonosok szövetségei közös szervezkedéssel állást foglalnak a timisoarai országos kongresszuson jogaik közös megvédése céljából. Nem kívánnak privilégiumot, de kérni fognak egy világos, mindenki által megérthető, félre nem magyarázható törvény kodifikálását, mely törvényben ugy a háztulajdonos, mint a bérlő kötelességei szabatosan megállapítandók. Kérni fognak a háztulajdonosok diszpozicionális jogának helyreállítását, mint tulajdonjogának követelményét, melyet az 1921. szeptember 1-én életbelépett törvény is elismer. De amelyet épp a törvény homályos szövegezésénél fogva több helyen félremagyaráztak. Ennek világos és félreérthetetlen precizizozása nemcsak a háztulajdonosok, hanem a lakók érdekében is feltétlenül szükséges, mert előfeltétele annak, hogy végre valahára a lakó

kástermelés kezdetét vegye, mert enélkül a már-már katasztrofálissá váló lakásinség elkerülhető nem lesz. A timisoarai kongresszus ugy a háztulajdonosok, mint a lakók érdekében még 6 programpontra tűzött ki tárgysorozatába, melyeket alapos megvitatás után a kormány elé fognak terjeszteni.

Francia főlelem

(A németek és oroszok szövetségét kötnek?)

PÁRIS. A francia lapok azt hisztelik, hogy Németország és Oroszország között katonai szövetség készül még mielőtt az angol-francia szerződés létrejöne.

LONDON. Angliában komolytalannak tartják a hírt, amelyet Franciaország hisztikus félelmének tudnak be. A franciák belátják, hogy a folytonos kardcsörtetés az egész világot felsorakoztatja ellentük és ezért rémképeket látnak. Wirth német kancellárnak a francia politikáról elhangzott kijelentései izgalmat keltettek Franciaországban. Wirth gorombaságairól megfedkeznek és azon sajnálkoznak, hogy a kancellár nem a franciákkal, hanem az angolokkal való egyetértést kéri.

PÁRIS. A párisi lapok berlini tudósítóitól a birodalmi gyűlésre megvonták a belépőjegyet. A francia parlament retorzióképen nem engedi, hogy a német újságírók, akik Párisban laknak a jövőber, a francia nemzetgyűlés üléseit nem látogathatják.

A magyar választójog.

(A kereszténypárt követeléseivel.)

BUDAPEST. A belügyminiszter indítványára a nemzetgyűlés husztagu bizottságot küld ki a választójog letárgyalására. A Házban ma megkezdtek az új ipartörvény tárgyalását. A javaslatot Frühwirth Mátyás előadó ismertette.

BUDAPEST. A választójogi törvényjavaslatot a Kisgazda-párt részleteiben elfogadta. Ezt a kérdést a kereszténypárt mai értekezletén fogja tárgyalni. Követelni fogják azt, hogy a férfiak választóképességét az írás és olvasás tudásához kössék. Azonkívül a női és férfi választójogcím egyenlőségét. Kívánságuk az, hogy mindenütt lajstromos szavazás legyen a kisebbségi képviselői védelmével. Ha pedig az új választójog nem törvényesítenék, ugy a Friedrich-féle választási rendszerhez ragaszkodnak.

A nemzeti párt a népligához

(Averescu levele pártjához.)

BUCURESTI. Az Indreptarea mai száma közli Averescu tábornoknak pártjához intézett levelét, amelyben köszöretét fejezi ki hiveinek az eddigi támogatásért és fokozottabb munkára buzdítja őket. Együttal körvonalozza az irányelveket a választásokra vonatkozólag. (RTL.)

BUCURESTI. Az Adeverul szerint az erdélyi nemzeti párt a népligához akart fordulni panaszszal a regát kizsákmányoló politikája miatt. A lap szerint a kormánynak a csatolt területen folytatott politikája keserítette volna el a nemzeti pártbeli képviselőket és emiatt akartak a népligához fordulni, de később elálltak ettől a tervtől. Az Adeverul cikke a politikai körökben nagy feltűnést keltett. (RTL.)

Az exkirály apanázsa.

(Zita nem kapott felszólítást.)

Távirafti jelentés alapján megírta az Aradi Közlöny, hogy a nagykövetség tanácsa Károly exkirály apanázsát évi hatmillió fontban állapította meg, amit az utódállamoknak kell viselni. A Havasügnökség azonban ezt a jelentést hivatalosan megcáfolta. Most Párisból azt táviratozzák, hogy az Echo de Paris fenntartja azt az értesülést, hogy a nagykövetség tanácsa foglalkozott az exkirályi család apanázsával. Csehország azt javasolta, hogy e kérdésben az utódállamokat hívják meg értekezletre.

BELGRÁD. A jugoszláv kormány megszavazta az exkirály ellátási költségeit azzal, hogy teljes ellenőrzést gyakorolhasson. Kiköti a jugoszláv kormány, hogy a hozzájárulás a tényleges ellátásra szorítkozzék, nehogy az utódállamok pénzával konspirálhassanak.

BERN. Károly exkirály gyermekei kedden eltávoztak Rorschachból, ahonnan Genfibe mentek és két óra hosszat tartózkodtak Genfben.

BERN. Hivatalosan megcáfolták azt a hírt, hogy Zita exkirálynőt a nagyhatalmak felszólították volna, hogy három napon belül hagyja el Svájcot. Hivatalos helyről visszautasítják a Matin-nak azt az állítását, hogy Svájc még Franciaországnál is ridegebben bánt volna Zita ezkirálynéval.

oooooooooooooooo

— Akit nem lehet letartóztatni. Bucuresti. A Lupta tegnapi számában hírt adott arról, hogy az államkincstár több csalóját, többek között Schuller közismert nagykereskedőt is letartóztatták. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert Schuller ma levelet intézett a bucarestii lapokhoz, a melyben kijelenti, hogy őt nem tartóztatták le. Argetoianu belügyminiszter is le akarta tartóztatni, de neki sem sikerült.

Erdekes jelölések.

Új nevek az aradi mandátum körül

Még több mint egy hónap választás el a képviselőválasztások határidejétől, a választás előkészületei azonban már javában folynak. Általában konstataható, hogy a közönség érdeklődése a most elrendelt választások iránt összehasonlíthatatlanul élénkebb, mint az imperium átvétele óta megejtett előbbi két választás iránt. Ennek oka részint az, hogy a politikai életben meglehetősen kiéleződött a pártok harca, részint pedig hogy a magyarság Erdélyszerte felhagyott a passzivitással s mindazon kerületekben jelölteket állít, ahol a szavazatok többségével rendelkeznek.

Aradon ugyanezen okok teszik élénkké a választási előkészületeket. Az eddigi jelek szerint négy pártnak lesz hivatalos jelöltje: a liberálisoknak, az erdélyi nemzeti pártoknak, Averagescu pártjának és a parasztpártoknak. E pártok egyike sem hozta még nyilvánosságra hivatalos jelöltjét, a pártonkívüli és az önjelöltek azonban máris annyian vannak, hogy egész listák lehetne összeállítani róluk. E szokatlan jelenségnek magyarázata viszont abban van, hogy a három év óta nem revideált szavazói névsor mindössze negyedélezer választót tartalmaz úgy, hogy minden pályázó jogosan számíthat viszonylag kevés szavazat mellett is győzelemre.

Az aradi magyarság körében is egyre inkább tért nyer az az álláspont, hogy a választásban aktív módon részt kell venni és jelöltet kell állítani. Zima Tibor kamarai főtitkár nevét emlegetik, mint akinek személye ezidőszerte legalkalmasabbnak látszanék a jelöltetésre. Minthogy azonban szervezkedő gyűlés tartására eddig nem volt mód, konkrét elhatározás még nem alakult ki, ezt a tervet azonban az a körülmény is támogatja, hogy a magyarság közül szavazati joggal bírók túlnyomórészt kereskedők és iparosok.

Nem kevésbé érdekes ugyancsak az aradi mandátummal kapcsolatban — a lapunkban már említettük kívül — egy másik jelölésnek híre is. A kormánypárt aradi híveinek az a szándéka, hogy itt a liberálisok legerősebb egyéniségét s a kormány legmarkánsabb tagját: *Bratianu* Vintilla pénzügyminisztert léptessék fel. Aradon a liberálisoknak politikai szervezetük nincs, a múltban itt csak az erdélyi nemzeti párt és Averagescu néppártja bontottak volt zászlót, a pártnak tehát „erős” jelöltet kell hozni, ha győzni akar. Ezenkívül Arad románsága megtanulta a múltból azt, hogy a fejlődés útján lévő vidéki városoknak milyen hasznára tud lenni egy-egy nagybefolyású képviselő, pláne ha az illető egyúttal — pénzügyminiszter is.

Dr. Marcus Mihály az új prefektus.

Ma délután a megyei prefektúra telefonértesítést kapott Bucarestből, amely szerint holnap, vasárnap délből az erdélyi vonattal Aradra érkezik Aradváros és Arad megye kinevezett prefektusa: dr. Marcus Mihály. A kinevezés a megyeházán általános örömet keltett. Dr. Marcus Mihály 50 év körüli ember. Békésgyulán volt ügyvéd, majd amikor a román hadsereg előnyomulásakor Békésmegyében átvették a románok az imperiumot, dr. Marcus Mihályt Békésmegye prefektusává nevezték ki. Addig dr. Marcus Gyulán folytatólagos ügyvédi gyakorlatot. Amikor a román hadsereg visszavonult Békésmegyéből, dr. Marcus Arad-

ra jött, majd amikor a Barica Romaneasct Aradon fiókot létesített, annak a vezérigazgatója lett. Néhány éves aradi tartózkodása alatt dr. Marcus számtalan barátot és tisztelt szerzett magának Aradon. A ragyogó és végtelenül udvarias ember a nemzetiségi kérdést alaposan ismeri és így van okunk remélni, hogy a magyarsággal szemben mindenkor megértő politikát fog folytatni.

BUCURESTI. Dr. Marcus Mihály, Arad ujonnan kinevezett prefektusa egyelőre csak három havi időre vállalta el a prefektusi állást és azzal a feltétellel, hogy minden irányban teljesen szabad kezét nyer.

Vajda-Voevod a kisebbségek ellen.

CLUJ. A nemzeti párt százszáz bizottságának tegnapi ülésén Maniu Gyula hosszabb beszédet mondott, amelyben a belpolitikai helyzetet vázolta. Beszámolt a liberális párttal folytatott tanácskozásokról és ismertette a liberálisok feltételeit.

— A liberálisok — ugymond — az erdélyi mandátumok egyharmad részét maguknak követelték és a köztisztviselő állások egyharmad részét szintén regáltbeli tisztviselőkkel akarták betölteni. Ennek ellenében felajánlottak két miniszteri tárcát. A nemzeti párt ezt az ajánlatot természetesen erélyesen visszautasította, amely már azért sem fogadható el, mert Erdély összesen százhusz képviselőt ad, ebből negyven a kisebbségeknek fog jutni. Ha már most a megmaradó mandátumok egyharmada a liberálisoké lesz, úgy az erdélyi nemzeti párt kisebbségbe jutna.

Maniu Gyula délután fél háromkor kezdte beszédét és egészen 6 óráig beszélt. A többiek között visszautasította azokat a vádakát, mintha a nemzeti párt támogatta volna Take Jonescu kormányát. Ezután foglalkozott a kormány azon nyilatkozatával, hogy a parlament alkotmányozó jellegű lesz. Kérdi kik azok a liberálisok, hogy ilyen jogokat vindikálnak maguknak. Talán azért, mert a múlt választásokon összesen tizenegy mandátumot tudtak csak szerezni.

Vajda a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Erdély volt Magyarország pillére, de a Habsburg politika ki döntötte azt. Ma Erdély Nagyrománia legerősebb támaszköve, ha ezt nem vesszük tekintetbe, úgy Nagyrománia fenállása ellen működünk. *Az erdélyi városokban gyengék vagyunk, ott az „idegenek” őrít dlnak és agítlnak. Gazdaságilag sem vagyunk erősebbek.*

Kolozsvár csak a cégtáblákon román, Erdély is csak annyiban román, hogy Nagyrománidhoz tartozik, dacára annak, hogy lakosainak háromnegyed része román. A helyett, hogy egymásnak kezet nyujtani igyekeznénk, hogy ezt megmátsuk, testvérharcot vívunk. Kötelességünk minden olyan párt ellen harcolni, amely a kisebbségekkel lepaktált. Annakidején megtámadtak, hogy én és pártom vagyunk bünösök abban, hogy a Bánát egy részét elvesztettük. Most éppen az a Bratianu, aki büszkén jelentette ki, hogy azért távozott a hatalomról, mert nem akarta ezt a békeszerződést aláírni, a sors iróniája folytán el fog menni Belgrádba és szolgálatkészen aláírja az erről szóló egyezményt, amely elismeri Bucarest kulturális fölényét, de követeljük viszont, ismerje el azt, amit Erdély csinált és azt, amit Erdélynek van. Nem engedhetjük meg azt, hogy falhoz szorítsanak bennünket. A harcot azért vívjuk, hogy egyenjogú testvérek legyünk.

Ezután felolvasta a Maniu Gyula által benyújtott határozati javaslatot, amely így szól: Az erdélyi nemzeti párt követeli, az alba-jullai határozatok azonnali sürgős végrehajtását. A nemzeti párt meglelégedéssel veszi tudomásul Averagescuék távozását, de sajnálattal konstatalja a liberálisok kinevezését. Tiltakozik a személyi és pártkormányok kinevezése ellen és a legélesebb harcot indít minden alkotmányellenes kormány ellen. Felhívást intéz Erdély népeire, hogy tömörüljenek az erdélyi nemzeti párt körül és támogatassák ezt a pártot a fenti követelések kivívásában.

Az ülés éjjel fél egyig tartott. Elfogadták a Maniu által beterjesztett határozati javaslatot, amelyet kibővítettek egy tiltakozással az ostromállapot ellen és követelték a választól hajstrom kiegészítését. Ma déli fél tizenkettőkor az értekezlet újból összehívott és meg-

kezdték a Képviselőjelöltek névsorának összeállítását. (RTI.)

Cenzura és ostromállapot

(A hadizónában megmarad.)

BUCURESTI. A minisztertanács felhatalmazása folytán Vajdeianu tábornok belügyminiszter a legközelebbi minisztertanács elé javaslatot terjeszt, a kivételes állapotok és a cenzura felfüggesztése tárgyában. (RTI.)

BUCURESTI. A tegnapi minisztertanács a cenzura és kivételes intézkedések megszüntetéséig ügyben tárgyal és elhatározta, hogy a cenzurát mindenütt megszünteti, kivéve a katonai zónát, ahol a lapoknak cenzura nélkül csak pártok manifestumát szabad közölniök. Katonai zónában a gyűlések is megengedhetők. Hogy mily mértékben, azt a helyi viszonyokhoz mérten a katonai parancsnokság dönti el. (RTI.)

Mulatságok.

Alarcos piknik.

Beleznay István festőművész és felesége a Bohus-palotában levő műtermükben tegnap este pompásan sikerült exkluzív alarcos, jelmez pikniket rendeztek. A jelmez szépségverseny díját, egy megfestendő portrét Ormódyné nyerte meg elzányjelmezével. A társaság a késő reggeli órákig együtt volt a legjobb hangulatban, fölfűtve az éjszakát ünccei, borral, cigányzenevel egybeköve. Az estélyen a következők vettek részt: dr. Czégka Zdenkóné, Salacz Dezsőné, Salacz Lili, dr. Kálmán Ferencné, Kálmán Baba, Schambach gyógyszerész, Ormódyné, Bacsilla Árpádné, Vass Anna, Rozsnyai nővérek, Lits Antalné, dr. Balzayné és leánya, Rékássyné és leánya, öz. Aczél Rezsőné és leánya Nagy Zsuzsika, Halász Ernőné, Sommer Nándorné, Ungár Piri, Czégka Jenő és Tibor, Salacz Dezső és Ottó, dr. Kálmán Ferenc, Schambach gyógyszerész, Bacsilla Árpád, Károly Sándor, dr. Boros Ernő, Boros Jenő mérnök, Bárány György, Székessy György, Szentgyörgyi Aladár, Karácsonyi Darvas Lajos, Quirin, Daskalu Simon, Korkakci, Joan és Alexandru, Kacaleian kapitányok, Tisan polgármesteri titkár, Sommer Nándor, Mészáros Béla, Ungár Imre, Paál Jenő, Nagy Oszkár, dr. Vajda Zoltán.

— Alarcos jelmez-bál, Nagyszabásu zárkörű elite alarcos jelmez-bála rendez a Chisneau—Erdélesi (Kisjenő Erdőhegyi) Izs. Jótékony négyelet február 11-én az ottani kaszinó összes terméiben. A lelkes rendező-gárda, élén Braun Fülöpné négyeleti előknővel sulyt helyez arra, hogy az estélyi tállakozó helye legyen a vármegye magyar és román társadalmának. A nagyarányú előkészületek a régi kisjenőbál emlékére elevenítik fel, amikor a megye egész előkelősége találkozó adott egymásnak a kisjenő kaszinó tánctermében. A jelmez és alarc ugyan nem kötelező szigorúan a február 11-ik bálon, de értesülésünk szerint a fényes táncmulatságra készülő hölgyek és urak a farsangi jókedv és a bál sikere érdekében, ugyszólván kivétel nélkül öt letesenél életesebb jelmezben jelennek meg. A nagymérté estélyre számosat mennek ki Aradról is.

LEGUJABB

Anglia nem emeli hadseregét.

PÁRIS. A Petit Parisien londoni tudósítója arról értesül, hogy az angol minisztertanács visszautasította a Poincaré által ajánlott katonai konvenciót, mert ez szükségessé tenné az angol hadsereg létszámmelését, ami ellenkezik az angol közvéleménnyel. Az angol-francia garanciális szerződésnek 15—20 évre való kiterjesztését az angol kormány elfogadja.

Ausztria francia kölcsönt kap.

PÁRIS. A pénzügyminiszteriumban törvényjavaslaton dolgoznak, hogy Ausztria a korona árfohlyamának megjavítására francia kölcsönt kapjon.

Háboru Mexico és Guatemala között.

PÁRIS. Az estilapok értesülése szerint Mexico és Guatemala között kihirdették a hadiállapotot. A mexicói követet visszahívták Guatemalából.

A sötét Bécs.

(Gyertyával világítanak.)

BÉCS. A drágaságban fuldoló Bécs lassan kivetkőzik azokból a kulturális külsőségekből, melyek hozzájárulnak egy világváros arculatához. Mindennek a drágaság az oka. Amióta a villamosjegy árát 60 koronára emelték fel, már firesebben futnak végig a Ringeken a kocsik. Az eddig fényesen világított belvárosi lakásokban is leszereltetnek egy-egy villanyégőt mert a hónap végén a villanyszámla ezekre rug. Maga a város jár elől jó példával, mert az utcai égők felét leszereltette és néhány száz métert mehet az ember, amíg egy villany- vagy ivóvízóra talál. Ezek a jelenségek mintegy kísérfői annak a halállal végződő krízisnek, amelybe Bécs jutott. A halál biztos diagnózisának egyik legszembetűnőbb jele az, amit a külvárosokban hivatalnokcsaládoknál észlelhet a figyelő. A bécsi lakások, kivéve az első, második és harmadik kerületet, nagyobbára gázvilágításra vannak berendezve. Amíg 60 korona volt a gáz köbmétere, a hónapvégi nagy számla már súlyos tétel gyanánt szerepelt. Most azonban 164 korona egy köbméter gáz, amit csak a nagyon kiváltságosok tudnak megfizetni. Világítás nélkül azonban nem lehet meg senki sem. Tehát új eszközökhöz kellett folyamodni, amely sokkal olcsóbb, mint a gáz. A keresés nem tartott sokáig, csak a sarkon levő szatócsokhoz kellett bemenni, akinél egy három negyed óráig égő szál gyertya 45 koronába kerül. Így a gáz helyett most Bécs sok lakásában gyertyával világítanak, mert egy köbméter gáz, mely szintén nem ég tovább egy óránál. 164 koronába kerül. Bécsben január elseje óta

falusi estékre emlékeztető sötétség uralkodik a középosztályu lakásokban és csak a hálóban, vagy

ahol az egész család tartózkodik, lobog egy sovány gyertya gyöngy, kékes lángja.

Három év alatt tizenkétezer repatriált

(A repatriáló hivatal munkája.)

Arad egyik legfogalmasabb hivatala volt még nem is olyan régen a visszatelepítő hivatal, vagy más néven a repatriáló hivatal, amelynek néhány tisztviselője és tisztviselőnöje, Vatián Aurél főnök vezetésével hatalmas munkát végzett. A hivatal azilis főnöke most állította össze a kimutatást arról a munkáról, melyet a hivatal fennállása óta végzett. A hivatal eddig 6166 repatriáló utlevelet adott ki. A hivatal hatáskörzése is addig, amíg a rendőrség, illetőleg a sziguranca hatáskörébe nem utalták át az őrzés gyakorlását.

(Idegenek ellenőrzése.)

Az idegenek közül, akik Aradon tartózkodtak, 1.808 személy állott a hivatal ellenőrzése alatt, ezeken kívül 32 idegen (német) gyári munkást is a hivatal tartott nyilvántartásában. A nyilvántartott idegenek közül 422-öt kényszerrepatriálás vagy evakuálás útján elárvoltottak Aradról. A kényszer repatriálás azonban csak addig tartott, amíg a hivatal még nem kapta azt a miniszteri rendeletet, amely szerint a kényszerrepatriálások beszüntetendők voltak. Ugyancsak a hivatal nyilvántartásában szereplő idegenek közül 289 kapott a hivatal fennállása óta a polgármesteri hivataltól a repatriáló hivatal útján Aradon letelepedési engedélyt. Az idegenek közül eddig 87 ismeretlen helyre távozott a nélkül, hogy távozásukat bejelentették volna a hivatalnak, 1112 idegen még mindig a hivatal nyilvántartásában szerepel. Ezeknek ügyeiket mielőbb rendezniök kell és vagy távozniök kell Aradról, vagy pedig itt kell szerezniök lakhatási engedélyt. Március hónap elején a hivatal ezeknek az idegeneknek az ügyeit fogja elővenni és elintézni véglegesen. 1919-ben, tehát a hivatal fennállásának első évében, öt hónap alatt 978 repatriáló utlevelet adott ki a hivatal, 1920-ban 2975, 1921-ben pedig 2313 utlevelet adott ki, ez utóbbiak közül 93 nem váltotta ki az utlevélét közbiztonsági akadályok miatt, mint például megbetegedés anyagi ügyek stb. A kiállított utlevelek azonban csak három hónapig érvényesek és így ezeknek minél előbb jelentkezniök kell a hivatalnál, de legkésőbb február hetedikéig nyilatkozattétel végett, mert különben a hivatal a cluji központi repatriáló hivatalhoz terjeszti fel az ügyüket. Ez az eljárás pedig esetleg kényszerrepatriálást is eredményezhet.

(A kizárt diákok.)

Arra a kérdésre, hogy mi történik a kizárt diákokkal, akik repatriálásukat kérték, Vatián főnök azt válaszolta, hogy interveniált a központi repatriáló hivatalnál, hogy ezeknek a repatriálását, amennyiben ök kérik, tegyük lehetővé. Az intervencióra 1754—922. szám alatt távirati rendeletet kapott, amely utasítja a hivatal főnökét, hogy mindazokat, akik ezek között a diákok közül repat-

riálásra jelentkeznek, kivétel nélkül el kell fogadni és kérvényeiket fel kell terjeszteni a központi repatriáló hivatalhoz.

(Tizenkétezernél több személy.)

A repatriáltak a legkülönbözőbb országokba távoztak. Magyarországra 5341, Jugoszláviába 52, Csehszlovákiába 100, Lengyelországra 7, Ausztriába 324, Németországra 83, Oroszországra pedig 14 utlevéllel távoztak. Ezen kívül repatriáltak magukat:

Franciaországba, Olaszországba, Spanyolországba, Amerikába, és Egyiptomba összesen 68 utlevéllel. 1921-ben a repatriáló hivatal főnöke, olyan ellenőrző kimutatást létesített, amelynek a révén a repatriáltak lakásait a lakás hivatal rendelkezésére bocsájthatta, úgy, hogy ez a kimutatás a repatriáltak lakásaival való üzérkedést lehetlenné tette. Az 1921. évben a hivatal a lakás hivatalnak 296 üres egy szobás lakást, 143 két szobás, 93 három szobás, 25 négy szobás, 13 öt szobás, 4 hat szobás, 3 hét szobás, 1 nyolc szobás és 1 kilenc szobás lakást bocsájtott rendelkezésére. Az utlevelekkel 12.386 személy távozott el Aradról és a megyéből, tekintettel arra, hogy egy utlevéllel többben is távozhattak, akik egy családdhoz tartoztak.

(Jönnek Magyarországból)

Az utóbbi időben Magyarországból is érkeztek ide repatriáltak, naponta átlag három-négy család érkezett. A repatriáltak leginkább Békésmegyéből és onnan is főleg Gyula környékéről jöttek. Október, november, december és január hónapokban 56 család érkezett eddig. A Magyarországból repatriáltak között vannak románok, magyarok és németek egyenlő számban. Visszazerepatriálásra eddig még nem volt példa. Akik nem repatriálási uton jutottak Magyarországra, hanem példának okáért a hadsereg előnyomulásakor mentek a jelenlegi magyar területekre, onnan repatriálási uton visszatérhetnek. Ugyancsak repatriáltathatják magát minden idevái illetőségű Magyarországon lakó, ha román állampolgárságát optálta.

A repatriálás ma már természetesebben gyérebbe, mint eddig volt, de ennek dacára január hónapban már ismét 32 család kérte repatriálását. Bár, tul van már a hivatal munkája legnehezebb részén, de most is erős munka folyik, mert most végzik a repatriáltak iratainak végleges rendezését. Vatián Aurél a hivatal főnöke a legjelkiismeretesebben véggezte azt a nagy munkát, melyet a repatriáló és evakuáló hivatal vezetése reá rótt. Mindenki, aki eddig hozzáfordult, jóindulatu, udvarias közviselőt ismert meg benne. Vatián főnök munkájára nézve jellemző, hogy a köszönő levelek egész garmadáját kapta eddig is a legkülönbözőbb nemzetiségű repatriáltaktól, akik házájukba való érkezésükkor, nem felejtették meg arról, hogy Va-

tianu mindenkor a legkészségebben segített mindenki ügyesbajos dolgán, de mindenkor természetesen a fennálló törvények és rendelkezések értelmében.

Válási Romédia.

(Amikor a tanút összecserélik a való férjével.)

A legjobb tréfák nem a vicgyárosok agyában születnek meg, hanem azokat a körülmények és a naiv emberek sokszor tragikomikus tettei szülik. Egy ilyen tréfagyáros tollára való eset történt tegnap Aradon. Tegnap reggel egy aradi uricsaládhoz beállított a házmesterné és elmondta, hogy tegnap egy hivatalos ember kereste a család fejét. Arra a kérdésre, hogy milyen ügyben, a házmesterné ötől-hatol, végre akadozva mondotta:

— Hát bizony, nem igen tudom.

Ez a diplomatikus kijelentés kissé gyanus volt a házaspár előtt és faggatni kezdte a házmesternét. Hosszas könyörgés után a házmesterné elmondotta a következőket:

— Én nem akarok kellemetlen ségeket mondani a naccságáéknak, de már ha olyan nagyon kívánják, hát megmondom: Elválási ügyben volt itt a hivatalos ember. Erre megfordult és kiperdült az ajtón. Nem akart tanula lenni holmi kellemetlen családi jelenetnek. A fiatal pár egymásra nézett:

— Te válni akarsz? kérdezte tragikus komolysággal az asszony

— Én — nem felelte a férfi. És te?

— Én sem, mondotta az asszony.

Hosszas tanácskozás után meg egyeztek abban, hogy a házmesterné „eljárás” helyett „elválást” értett. Azonban tévedtek, mert délután, amikor az uriaszony egyedül volt odahaza beállított a hivatalos ember és megkérdezte:

— Én azért jöttem, mert az első kerületi előjáróság megbizott, hogy nyomozzam ki, hogy együtt élnek-e?

— Mi együtt élünk!

— Így nem lesz semmi az elválásból.

— Hisz mi nem akarunk elválni.

— Nem-e? Itt a hivatalos ember ez mondja meg az igazat.

Az uriaszony remegve vette kezébe a hivatalos irást, amelyből kiderült, hogy a férje egy válóperben mint tanu szerepelt és a hivatalos ember összetévesztette a válófélben levő férjével. Az uriaszony boldog nyugodtsággal magyarázta meg a helyzetet, amelyet a hivatalos ember nagynehezen tudomásul vett. Megfordult és távozás közben vissza szólt:

— Örökösen bolondot járatnak az emberrel!

— Nagy Iisztpanama Budapest. Budapest. A sokmillió Iisztpanama ügyében kiderítették, hogy a magyar főváros Iisztpanama hivatalának több tisztviselője szerezzenne. Halász Józsefet, a Iisztpanama taly vezetőjét és Csukó Árpád tisztviselőt őrizethe vették, több kereskedőt, fűszerest és ügynököt letartóztattak.

HIREK.

Schober újra kancellár.

Bécs. A keresztényszocialista párt tegnapi értekezletén állást foglalt Schober újramegválasztása mellett. Schober kijelentette, hogy hajlandó a kormányt ismét átvenni. A nemzetgyűlés főbizottsága ma megejtette a jelölést, amely szerint Schober kancellár belügyminiszter is lesz, a kormány többi tagjai pedig megmaradnak jelenlegi állásaikban.

Bécs. Az osztrák képviselőház nyolcvan szavazattal hetvenkettő ellenében ismét a Schober-kormányt választotta meg. Schoberék munkájukban a keresztényszocialisták és a munkásszövetség is támogatni fogja. Így állandóan két szótöbbségük lesz.

— A genuai konferencia elhalasztása. Róma. Hivatalos helyen kijelentették, hogy a genuai konferencia elhalasztásáról az olasz kormány semmit sem tud. Ha a konferenciát elhalasztanák, az olasz kormány azért nem lehet felelős, mert az olasz kormány a legnagyobb buzgalommal dolgozik a konferencia megtartásán. — Páris. Úgy hírlik, hogy a genuai konferenciát elhalasztják rövid időre, hogy azon Amerika is részt vehessen. — Newyork. A Newyork Herald arról értesül, hogy Amerika már meg is szövegezte azt a jegyzéket, amelyben visszautasítja a genuai konferencián való részvételét. Harding álláspontja az, hogy az európai államok végre vessenek véget az inflációs gazdálkodásnak és beléssák azt, hogy a világ gazdasági helyreállítása a legszorosabban összefügg Németország újjáépítésével.

— Nagy hideg Görögországban. Athén. Görögországban tízenöt fokos hideg van. Igen sokan megfagytak. (RTI).

— A leikivitel szabályozásai. Bucaresti. A valuta-bizottság szerdán ülést tart, amely alkalommal a leikivitel ügyében fog határozni. (RTI).

— Elutasított kilakoltatási kérelmek. A lakásfellebbezési bíróság ma tárgyalást tartott Kovács József táblabíró elnökletével. A tárgyaláson: Muscán Demeter kérte a Str. Eminescu (Deák Ferenc utca) 31. számú házból özv. Dóri Jenőné kilakoltatását. Cserébe egy másik lakást ajánlott fel a Str. Seminarului (Sina utca) 1d. alatti házban. A bíróság a kérést elutasította. Kollerbach Máté Str. Giorogariu (Vécsey utca) 12. számú házból kérte Lipót Ede kilakoltatását és cserébe a Török Ignác utca 17. szám alatt ajánlott fel lakást. A bíróság Kollerbach Máté kérését szintén elutasította. Szabin Stefan, Éliás Adolf és Knész Gyuláné a Str. Consistoriului (Batthányi utca) 29. számú házból lévő háromszobás lakást kérték. A bíróság a lakást Szabin Stefanak ítélte.

A pápát gyászoló Arad.

(Istentisztelet a Minorita-templomban.)

Arad római katolikus lakossága impozáns módon fejezte ki kegyeletét az elhunyt pápa emlékeztetének. A plebánia hivatal ma délelőtt gyászistentiszteletet rendezett XV. Benedek pápa lelkiüdvéért. A Minorita templom délelőtt tíz órakor már színiültig megtelt ájtatos közönséggel. Aradmogyét dr. Beles Jenő prefektus, Aradvárosát dr. Jegessy Károly tiszti főügyész, Herling Gyula főmérnök és Zádor Imre géptüzemegazgató képviselték. Résztvettek a gyászistentiszteleten a római katolikus iskolák vezetői és növendékei és a város katolikus társadalmának színe-java. A misét dr. Monay Ferenc minorita rendfőnök fényes

papi segédlettel celebrálta. A templom fenséges csöndjébe belebugtak az orgona mély akkordjai; Mütter Müller József, a kiváló zenetanár játszott rajta. A templomi énekkar Grubbe: Requiem-jét és Belitzel Liberáját énekelte és a magasztos egyházi énekek áhítatos ébresztettek a hívők lelkében. Mise után az összes papok a templom főhajójában felállított katafalkhoz vonultak és imát mondtak.

LONDON. Az itteni politikai körök véleménye szerint a konkklávé nagy harmadikával való megegyezés hível és annak ellenzői között.

— Elhalasztott katonai bevonulás. Az I-ső ker. előjáróság katonai ügyi osztálya közli: A hadkiegészítő parancsnokság 13437—922. rendelet értelmében, tudomására hozom az 1922. évfolyambeli ifjaknak, hogy bevonulási idejük bizonytalan időre lesz elhalasztva. Főhivatnak mindazon 1922. évfolyambeli ifjak, kik a behívó parancsokat még ezideig nem kapták meg, hogy azoknak átvétele végett 24 órán belül jelentkezzenek a katonai ügyi osztálynál, mert ellenkező esetben katonaszökevénynek lesznek minősítve.

— A „Hakoah” aradi sportegyesület február 11-én rendezte a Fehér Kereszt nevében első műsoros táncestélyét. A rendezőség most dolgozik a szenzációs meglepetéseket és művészibbnél művészibb számokat nyújtó műsor összeállításán. A megnyilvánuló érdeklődésből ítélve a szezon legsikerültebb estélye lesz a „Hakoah” bál.

— Az aradi Fehérkereszt Gyermekvédő Egyesület által a Kulturpalota nagytermében megtartandó műsoros estélyre az összes előkészületeket már befejezte a nagy számú rendező bizottság. Felkéri a közönséget a rendező bizottság, miután az előadás 8 órakor kezdődik, azon lehetőleg pontosan megjelenni sziveskedjenek. A nagy hidegre való tekintettel jó meleg fűtött teremről gondoskodva lett. Miután a hangversenyre szóló belépő jegyek egyuttal a kisterembe felállított büffébe és táncra is szól, kéri annak megőrzését, miután annak felmutatása ellenőrzetik. Büffében pezsgő, bor, likőr és a legkényesebb izlést is felülmúló ennivalók állanak a közönség rendelkezésére, hol a legolcsóbban fogyaszthatja el mindenki ingyen falatjait. A műsor, mint már említve lett, az összes eddig bemutatott műkedvelői előadások nivóját sokszorososan felülmúlja. Program az alkalmi újságban lesz közzételve, melynek tartalma és kiállítása minden előkelő szalonnak vagy könyvtárnak is díszére fog válni. Ezen újság csak az estélyen lesz

a közönség között az alkalmi rikkancsok által szétosztva. Szünetben és program után a zenét Almay Laci 12 tagu zenekara szolgáltatja. Ha szórakozni és mulatni akar valaki az idei farsangban, igyekezzenek eljönni, mert ilyenbe nem lesz többé része.

— A határátlépő betört. Szposzta Ferenc határátlépő annak idején a chisineui járásbírósg elítélte. Mikor kiszabadult a fogságából Aradra jött és néhány helyre betört és az ott talált ingóságokat ellopja. Ma beszállították az aradi ügyészség fogházába.

— Letartóztatott irógéppolvaj. Megírta az Aradi Közlöny, hogy Gartner Mihály aradi irógépkereskedőtől egy irógépet ellopták. A tolvajt letartóztatták Kodran Demeter vasúti alkalmazott szeméjében akft az ügyészség fogházába szállították.

— A forgalmiadó befizetésének rendje. Február hónapban a forgalmiadó befizetésének a rendje a következő: 4-én A, 6-án B, 7-én C, 8-án D, 9-én E és F, 10-én G, 11-én H, 13-án I, J és K, 14-én L és M, 16-án N és O, 17-én P, 18-án R, 20-án és 21-én S, 22-én T, 23-án U, 24-én V és W, 25-én X, 27 és 28-án a részvénytársaságok. A pénzügyigazgatóság forgalmiadó osztálya felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a nyugtákat ragassza fel a megfelelő lapra, a mely a befizetést igazolja. Egyben pedig felhívják arra is, hogy a sorrendet feltétlenül pontosan tartsák be. Minden késedelmezőt a törvény illetőleg az erre vonatkozó rendelet értelmében a fizetendő összeg kétszeresével és ezenkívül száz leitől öt ezer leig terjedhető pénzbüntetéssel sújtanak.

— Elmaradt randevu. Pikáns álarcos bál, Froclizom a vízvezetékét Mesék a női hűségéről. Hogy születik a vicc, A főhadnagy öccsei A májas hurka. Az újévi malacról. A megvert suszterinas. Tréfás apróhirdetések. A szélhámósok királya. A „Fáklya” szépségversenye, stb. című szenzációs cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— A Vidéki Sport legújabb száma gazdag tartalommal hétfőn jelenik meg, mely az újságarusító bódékban és a könyvkereskedésekben kapható.

— Halálhírek. Régi nemesi család tagját ragadta el a halál. Január 27-én hosszú betegség után elhunyt Török Árpád világosi közigyőző. Halálával gyászba döntötte családját, kiterjedt rokonságát és számos jóbarátját. A közjegyzői hivatalok szervezésének első évében 1875-ben lett közigyőző Világoson. Hivatalát mind a mai napig megtartotta s a világosi társadalom bizalmának állandó képviselője volt. Az emberbaráti intézmények egyik legkelkesebb támogatója volt. Így a világosi kaszinó elnöki tisztét is viselte. Közigyőzői működésének 47 esztendejébe lépett s az öveket a legnagyobb becsületességgel róta le. Hetvennégy éves volt negyvenhárom éve házasa. A szimnatikus örege ur halála általános részvétet kelt.

Eckstein Mór aradi tanító felesége szül. Stein Veronika ma egyel tudógvulladásban meghalt. Halálával súlyos veszteség érte férjét, gyermekeit: Eckstein Béla orvost, Gézát és özv. Kelemenét, Eckstein Ellát. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Str. Soarelui (Zoltán-utca 6. sz. házból).

— Olcsó hus. A Közalalmazottak Beszerzési Csoportja Strada Horia (Széchenyi-u.) naponta olcsó friss sertés, marhahúst, borjúhúst árúsít. Az elnökség.

— AAO közgyűlés január 29-én délelőtt 10 órakor a városháza tanácsstermben. Ezután hívjuk fel tagjainkat a megjelenésre. Elnökség.

— Szigorú büntetés a párbajért. Budapest. A nemzetgyűlés igazságügyi bizottsága utasította az igazságügyminisztert, hogy a párbajbüntetés szigorításáról terjeszzen be törvényjavaslatot.

— A február 18-iki hajósbal lesz az idény egvéten igazán elemzés jelmezes álarcos estélye, melyen Arad legjobb közönsége fog fesztelenül mulatni. Női és férfi öltözökről gondoskodva lesz. A meghívók szétküldése folyamatban van és azok okvetlenül felmutatandók.

— A kommunisták éhségsztrájkjal fenyegetnek. Bucaresti. A kommunista vádoltak védői ma azzal a beadvánnyal fordultak a bírósághoz, hogy engedjék meg, hogy a vádoltakat hozzátartozók élelmezzék, hogy rokonaik vihessenek be a kommunistáknak élelmiszert és ruhát. A vádoltak azzal fenyegetődnek, hogy ha a bánásmód nem javul, akkor éhségsztrájkot fognak rendezni. (RTI).

— A törhetetlen üveg. A napokban olvastunk egy új találmányról, a törhetetlen üvegről. Pedig ez nem olyan nagyon új dolog. A Scientific American nevű folyóiratban 1916-ban már ír erről Sullivan E. és Taylor W. C. Az üveg tiszta bórsilikát (a rendes üveg tudvakköleg natrium v. kalium üveg), hő tartására igen kevéssé terjed ki, ellenáll mindenféle chemiai szer oldó hatásának, fajsúlya 2,25. A hősugarakat csak igen kis mértékben veri vissza, s ezért meglepő gyorsan lehet az ilyen üvegedényekben főzni és melegíteni. Ezenkívül igen kevéssé törékeny, nincsenek benne a magnezium, calcium és a cink oxydjai.

— Miskolcon él a skymmit. Budapest. A miskolci államrendőrség elhatározta, hogy a skymmit a város területeiről kizárja.

— Nyolcvanhat ezer ágyra látó van Budapest. Budapest. Az egyik budapesti lap jelentése szerint Budapest ten 80 ezer ágyra látó él és 300 ezer van olyanok, akiknek nincs lakásuk. Ezenkívül több mint száz-ezer ember pincékben lakik.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutasarak (Január 28.):
Dollár 140 —, márka 0-75 —,
dinár 1-90 —, szokol 2-80 —,
magyar korona 0-21, budapesti kifizetés 4-90 —, bécsi kifizetés 60 —, berlini kifizetés 0-74 —,
francia frank 12, prágai kifizetés 2-80 —.

Bucuresti kurzusok (Január 28):
Napoleon d'Or 460, francia frank 11-25, angol font 580, líra 6, márka 0-72-5, dollár 139-5, osztrák kor. —, sokol 8 —, magyar korona 0-22.
Kifizetések: Páris 11-60, London 607, Berlin 0-72 —, Milano 8-2 5, Prága 2-90, Newyork 141.

Zárlóhi nyitás (Jan. 28.):
Berlin 260, Newyork 518, Milano 2275, Prága 990, Budapest 72-5, Zágráb 165, Bucuresti —, Varó 18, Bécs 14, lebélyezett osztrák korona 8.

Zárlóhi zárlat (Január 28.):
Berlin 255, Newyork 518 —, Milano 2275, London —, Páris —, Prága 995, Budapest 72-5, Zágráb 165 —, Bucuresti —, Varó 16, Bécs 14, lebélyezett osztrák korona 8.

Budapesti magánforgalom (Jan. 28):
Napoleon d'Or —, angol font —, dollár 680 —, francia frank —, lengyel márka —, márka 360 —, líra —, osztrák korona 8-62 és fél, rubel —, leu 518, sokol 1820 —, dinár —.

— Eladott aradi ingatlanok. Ezer Mojse eladta a Strada Csatorna 3. sz. házat 15000 lelért Balner Mátyás és nejének. — Text Jánosné eladta a Strada J. Caragiale 18. sz. házat 52000 lelért Farkas Lajos és nejének. — Pop-sitz Mária eladta Strada Remus 22. sz. házat 15250 lelért Leichmann Ferdinánd és nejének. — Lovas Károly és neje eladták a Strada Vágóhid 23. és 25. sz. házakát 22000 lelért Babocs György Mihály és nejének. — Özy. Kirják Lászlóné szül. Embey Katalin és tulajdonosársai eladták a Strada Vicentiu 6. sz. házat 50000 lelért Mittermayer Herminának. — Ifj. Martinszky János és neje eladták a Strada Vinului 6. sz. házat 75000 lelért Ardelean Sándor és nejének. — Baja Andrásné szül. Wagner Luiza és tulajdonosársai eladták a Calea Radnei 9. sz. házat 100000 lelért Dreschmidt Domokos és nejének. — Klaity István és neje eladták a Strada Trieb. Dobra 10. sz. házat 130000 lelért Wurzel Márk és nejének. — Mácsán János és neje eladták a Strada Kosár fekvő ingatlanukat 20000 lelért Mácsán Miklós és nejének. — Szombati Uros és neje eladták a Strada Mihai 78. sz. házat 16000 lelért Kriszán Pál és nejének.

— Székrekedés. A budapesti izraelita kórházban szerzett tapasztalatok szerint a „Ferenc József” keserűvíz nagyon kiméletlen és biztosan hat.

Botrány a cseh parlamentben

(Az erőszakoskodó államügyész.)

PRAGA. A cseh képviselőházban a kommunisták jutyúlsága, püsszegéssel és padveréssel macskazenét rendeztek, mert elkobozták röpiratukat, amelyben az engedelmesség megtagadására szólították fel a katonákat. A kommunisták az internacionale éneklése mellett hagyták el az üléstermet. A német szociáldemokraták folytatták a tüntetést. Beran szociáldemokrata képviselő az elnöki asztalhoz búzhombát dobott, amely penetráns büzzel töltötte meg az üléstermet. Az elnök kénytelen volt felfüggeszteni az ülést. A képviselőház elnöksége bűnvádi

eljárást indított Beran ellen, mert az elnöki emelvényen tartózkodó képviselők biztonságát veszélyeztette. Az ülés újból való megnyitása után felolvasták a német nemzeti pártiak deklarációját, amelyben az eset miatt sajnálkozásukat fejezték ki és helytelenítették azt. A német szociáldemokrata párt megbizottja az esetet arra vezeti vissza, hogy az államügyész a német kisebbséggel erőszakoskodik, a mentelmi jogot semmibe veszi és a képviselőház beszédeket konfiskálja. Beran képviselő külföldre, valószínűleg Bajajországba menekült.

Irodalom és művészet.

Kiss József emlékezete.

A Kölcsey-Egyesület Kiss József emlékének szentelt ötödik eszűjét vasárnap délután hat órakor a következő programmal zárja meg: 1. Kiss József, Alföldy László: „Gedővár asszonya”, (melodráma). Szavajla Mágory Mici, zongorán kíséri K. Vas Anna. 2. Bolgár Lajos: Kiss József emlékezete. 3. Kiss József — Szelle Károly: Dalok az „Avar” ciklusból. Éneklők Tyron Sivia és Ocskay Mihály, a zeneszerző Szelle Károly dr. szongorakísérete mellett. Az előadásra még a tavalyi tagdíjak érvényesek.

Uj magyar szindarab. Budapest. A budapesti Magyar Színházban ma fogják bemutatni Szomorú Dező „H. Lajos” című történelmi szindarabját.

Heti műsor. Vasárnap d. u.: Gyimesi vadvirág, este: A kis kadét (B. bérlet.) Hétfő: A kis kadét (C. bérlet.) Kedd: Orosz balett és táncosfély. Ezt megelőzi Tosca opera 2. felvonása. (Bérletszűnet felemelt helyarakkal.) Szerda: Névtelen asszony (A. bérlet.) Gellért Irén bemutatkozása. Csütörtök: d. u.: Szerencsetánc, este: Bucukeringő (B. bérlet.) Péntek: Szerelmem vására (C. bérlet.) Gellért Irén fellépéssel. Szombat: Hermeline nő (repsz.) A. bérlet. Vasárnap d. u.: Szibill (László Andorral), este: Hermeline nő (repsz.) B. bérlet.

Vasárnap délután Gyimesi vadvirág. Géczy István pályadíjat nyert kétjű népszindarab kerűl szinre mérsékelt helyarakkal. A darab teljesen új szereposztásban és betanulásban kerűl szinre. Este A kis kadét. Farkas Imre operettje van műsoron B. bérletben ötödésör. A rendkívül mulattató operett az aradi színháznak sláger darabja lett amennyiben minden előadást telj haz tapsolja keresztül. Hétfőn hatód-szor A kis kadét (C. bérletben.)

Kedden este Tosca második felvonása előzi meg Z. Varády Margittal és Ocskay Mihállyal a főszerepekben, a pétervári orosz balett két kíváló tagjának, Smimovának és Nicolscalanak művészeti táncosfélyét. A tökéletes táncművészet csodás szépségeiben lesz újból része a közönségnek, kedden este amikor bérletszűnetben, felemelt helyarakkal teljesen új műsorrall lépnek fel. Világhírű táncszámukat Chopin gyászindulóját és Rubinsztejn keringőjét is be fogják mutatni. Az est teljes műsora a falragaszokon közölve van. Jegyek az előadásra a rendes pénztárnál már válthatók.

Gellért Irén hűsö bemutatkozása. Szerdán A) bérletben a Névtelen asszony és pénteken C) bérletben a Szerelmem vására kerűl szinre a női főszerepekben Gellért Irén és hűsövel. A két érdekes előadás elé nagy érdeklődés nyilvánul meg.

szerpekben Gellért Irén és hűsövel. A két érdekes előadás elé nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Csütörtökön délután a szezon legnagyobb sikert aratott táncos operettje, a Szerencsetánc kerűl szinre mérsékelt helyarakkal.

Bucukeringő. Tizedik előadását éri meg Strausz Oszkár bűbájos muzsikájú operettje, a Bucukeringő csütörtök este. Horváth Mici, László Andor és Sebestyén Jenő látják szinre is a főszerepekben.

Ma két előadás a Modern Kabaréban. A tegnap esti bemutatón óriási sikert aratott műsört ma d. u. főnégykor félhelyarék mellett és este félkilonc órakor a rendes helyarakkal megismétli a kabaré kétjű gárdája. „Jaji A limonádé” és „A kutyamosó” című bohózatok szinre nem akaró kacagás jegyben látszódnak fe. Marescu Idomito: kutyáival, Dóry Gizl, Mezey Lajos, Aurél Dodescu, Kállay Zoltán teljesen új kuplékkal szerepelnek. Ugy d. u. mint az esteli előadásra jegyek már válthatók a kabaré pénztárnál. Előadás után reggeli parkettánc.

Hermeline nő. (Repsz.) Nagy ambícióval készűl az egész operett személyzet a Hermeline nő operett felújítására. Szombat és vasárnap kerűl szinre 8 darab részben új szereposztással és a darabra készűl pazar új díszletekkel.

MOZI. Bolygó zsidó II utoljára az Urániában. Vasárnap mutatja be utoljára az Uránia színház „A bolygó zsidó” című filmdramát, melynek megkapó érdekességét a hírlottus érnének mesteri feldolgozását és a szereplők látékát nem győzzük elégségs dicsérni. A drama második egyben befejező része minden tekintetben, művészivalla az első fejezetet. A szines, megkapó mese érdekfeszítően szövődik tovább a második részben. Ahasvér, az örök vándor a halálkeresés újabb kísérleteinek kudarcától szárnyszegertten hollywood celtalan után. Így jut el a város zsidó negyedébe, ahol meglatja a ghetó legszébb és legkívánatosabb leányát, akibe szerelmes lesz de szerelmében súlyos csalódás éri. Ahasvér bűnének átkától sújtva átváltozik a Krisztus idejéből Ahasvérére és tovább hollywood a messiás végében, mint az emberiség örök nyugtalanságának szimbóluma. A borongós hangulatú történetnek a stilszerű, pazar művészeti kiállítás nyujt fionom keretet. Hétfőtől kezdve új filmet mutat be az Uránia színház. „Az élet egy lángoló szenvedés” címen, melynek főszerepében a fess és elegáns Fritz Geinert látjuk vízont.

Lengyelvér I. és II. az Apollóban. Nívós irodalmi eszű volt két nap óta

az Apollónak. A magyar filmművészet legújabb remekébe készűl alkotását vezetőtte az Apolló a legforróbb siker jegyében. A precíz művészeti munkáját hűre Star filmgyár alkotása a Lengyelvér, amelyet Eschrupt Natália közis. Mert végtelen bájos regénye után dolgoztak filmre. Az évszázados lengyel tragédiából egy nagy írói készséggel kiragadott pillanatkép a regény témája, amely szilvhez szóló romantikáival és rohanó akcióival szinte önként kínálkozik filmetre. A regény megrázó, erőteljes szépségét a legkiválóbb magyar filmművészek domborítják ki nem mindennapi tökéletességgel. Loth Na Matyasovszky Nona, Boida Juci, Petrovich Szvetiszlav és Szécsi Ferkó igazán rátermett művészetel interpretálják szerepüket. A Star filmgyár eme remeke, amely mellett nevezhető a filmgyár egyik legnagyobb sikerének, még ma marad az Apolló műsorán. Ma a második részt minden áldozat dacára is, csak kétszeri bemutatásra tudta lekötöni az igazgatóság s így a második rész csak hétfőn és kedden megy az Apolló műsorán.

Budapesti írások.

Nem kell a magyar nóta

A magyar cigányzenészek a mult hét szombatján Budapestén választmányi ülést tartottak, melyen keserűen panaszkodtak a magyar nóta kiveszése miatt, min denkinek csak a shimmy kell, meg a buta és izetlen hippodrom zene. Nemcsak a mulatókban, de mindenütt, még a magánházakban is a jazz band-ek autotülkölése és kelepélése mellett mulatnak. Alig kell már a magyar közönségnek a magyar nóta. A legelőkelőbb szállodákba is bevezetik a jazz band-eket. A magyar cigányzenészek nagyrésze a háboru alatt a harcsterezen védte hazáját s ma idegen: német, csehi, részben mulkedvelő zenészekkel árasztják el a fővárost. Radics Béla, az egyesület ügyvezető elnöke szölett fel és bejelentette, hogy 4-500 cigány van keresés nélkül és napról napra nő azok tábora, akik nem tudják a minden józlést nélkülöző zenészművészetet játszani. Egyegy jazz band-nek néha 20-30 ezer koronát fizetnek és ugyanakkor egy jó cigányzenekar 2-3000 koronával is megelégszik. Tud olyan esetről, amikor a cigánnyal csak akkor kötik meg a szerződést, hogy nem fog magyar nótát játszani. A választmányi ülés ezután határozatilag kimondotta, hogy átíratban hívják fel a magyar társadalmi egyesületek figyelmét erre a szomorú tünetre a magyar zene háttérbe szorulására s küldöttségileg keresik fel a befügyminisztert, akiknek előadják sérelmeiket.

Ha SHIMMYT akar tan- bérelje a Shimmy-gramofont 20 a „KELET“ hirlapirodában
colni :: eredeti legújabb shimmy-lemezzel

Apró historiák.

A „Dácia“ kávéházban két ismert tanár vitázkodik egymással:
- A világháború bebizonyította, hogy a tudás többet ér, mint a nyers erő - állítja az egyik.
- Hogy érti ezt?
- Teszem fel, ha egy tanárnak el-
törvik a kezét, az a fejével tovább is dolgozhat, de ha pl. Nagy János favá-
gó a háborúban elveszíti a fejét, többé nem lehet - favágó..

Egyik ismerősről aradi hadimilliomos család gyermekét zongorázni tanítat-
ta. A napokban a zongora tanár így szólt a ház úrnőjéhez:
- Nagyságos asszonyom, örömmel jelentem, hogy a héten megkezdtem a gyermekekkel a négykezest!

A hadimilliomosné felháborodva vá-
laszolja:
- Hová gondol tanár ur, csak nem spórolunk?! Inkább veszek majd - még egy zongorát..

A szerkesztésért:
KÁROLY JÓZSEF
felel

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

„Joan Limbeck si Flut“ Arad. Fabrica de costumuri de metal si intreprindere de lumormantari. Plata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

Üzv. Török Árpádné szül. Hofbauer Piroška, úgy a maga, mint gyermekei: Árpád, ennek neje Gressel Valéria, Anna, ennek férje Kabdebó István, Lili ennek férje Seidl József, Ella ennek férje Gressel József, a saját, valamint az alólírottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a tör-
rón, szeretett férj, apa, após, nagy-
apa, testvér, rokon és jóbarát

Török Árpád,
1922. évi január hó 27-én, délután 5 órakor, 74 éves korában legboldogabb házassága 43-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után, visszaadta nemes lelké Tereemtőjének.

A megboldogult földi maradványai folyó hó 29-én d. u. 4 órakor fognak a római kath. szertartás szerint beszenteltetni és a síriai (világosi) temetőben örök nyugalomra helyezni.
Az engedélyt szent mise áldozat l. hó 31-én d. e. 10 órakor fog megtartani a síriai (világosi) római kath. templomban.

Az örök világhosszág fényeskedjék neki!
Sírja, (Világos) 1922. január 27-én.
Török János testvére, neje Takácsi Lujza, özv. Török Lajosné szül. Gamberszky Ludovika, özv. Török Zoltánné szül. Szenes Ilona, özv. Török Mártonné szül. Ledervas Paula, sógornók: Török Arpi, Török Marianna, Seidl Anna, Seidl Mária, Gressel Liselotte, unokák: Dr. Hofbauer János és neje, Kovács Margit, Bánfalvi Gyuláné és férje, Bánfalvi Gyula, özv. Bayer Györgyné szül. Remetey Ilona, sógorok és sógornók. 11966

„RENAISSANCE“

Farsangi árjegyzék.
Str. Bratianu (Weitzer I-u.) 2.
MINORITA PALOTA. 11714
100 cm. széles fekete ja-
pán ruha selyem ... Mtr. Lei 98-
75 cm. széles eredeti ki-
nai nyers selyem pon-
gyola kelme nagymin-
tás... .. 92-
120 cm. széles Crep jor-
yette minden színben . . . 89-
120 cm. széles cérna
Granadin minden szín. . . 59-
130 cm. széles francia
batist minden színben . . . 84-
Cérna Zefir la mind. szín. . . 18-75
Cérna csipke függöny
minden színben 19-
Selyem moussalin ha-
risnya ... .. Párja . 29-
Fátyol harisnya 35-
Kötött női harisnya . . . 18-
Crep de Chiének, angol női és férfi
angol Costüm és ruha szövetek.
Szőnyegek, vásznak és menyasszo-
nyi kelengyék.

◆ UGYANOTT ◆
Karpelesz Zsigmond
angol uri szabósága.

Tört aranyat,
ékszert, régi arany és ezüst pénzt
napj áron vessz 360

Kertész órás és ékszerész
Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.)

Perfect könyvelő
egy nagyobb vidéki fűszerüzletbe
szociális belépésre
kerestetik. Irásbeli ajánlatok személyesen
Pollák Lipót és Tarsa
Str. George Lazar II. (Simonyi u) 1. alá
nyújtandók be. 11514

Könyvkötészeti tanulóleány
felvétetik.
Cím a kiadóhivatalban.

16 lóerős teherautó
luxus karosszériával

teljes felszereléssel,
olesón eladó: 11611
Farkas Gyulánál,
TORNÓVAN.

HÁZAK vendéglővel, fűszerüz-
zettel, hen'es üzlettel,
pérséggel, továbbá gyára-
lításra, gazdálkodásra alkal-
masak mindenből elfoglalható
lakással. Kisebb-nagyobb szel-
lők a hegyalján eladók. Bővebbet:
WALLINGER irodában
(Földes patika kapujával szemben.)
Eladó ingatlanok előjegyzése elfogadtatik.

Gőzeke gépész
kerestetik

egy Moldvában levő gazdaságban. Fi-
zetése évi 3000 lei. 1400 kg. buza, 600
kg. árpa 2 magyar hold tengeri föld, 2
tehén tartás sertésre legelő lakás, kert,
tűzfű. Egyének kik a gőzeke vezetésé-
hez és javításához értenek s a többi
gépek javítását is vállalják küldjék bi-
zonyítványuk másolatával csatolt aján-
latukat AUGUSTIN ANTAL Administra-
tor címére Racaciului Judetul Bacau. Az
állítás február hó 15-ig elfogajandó. 362

FIGYELED ?
ELADÓK: 4-5 szobás magánházak.
vasúti gőcponton mozi fűszerüzlet ház-
zal mézárós és hen'esüzet belváros-
ban házzal és anélkül gyáralapításra
alkalmas házak sinek mentén belváros-
ban, iatelep kocsiikkal, lovakkal szőlő
3/4 holdas modern villával berende-
zéssel felszereléssel kb. 100 gyümölcs-
fával, éjjeli fűzletek Aradon, étterem,
sőt kert kuglító 3 szobán lakás-
sál stb. Díjtalan felvilágosítással szol-
gál SZIRMAI adásvéti és hirdető-iro-
da Str. Tribunal Axente (Damjanich-
utca) 14. 11793

Csodás hatású arczsépítő és
finomító a Földes-féle
MARGIT-CREME
Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít.
Szoplék, máltótok, bőrtakák, ráncok,
redők, minden bőrbaj párnapi hasz-
nálat után megszűnnek. Az arc rozsdá-
táide hamvas lesz. 10841
Dr. Földes és Hehs Aradon.

FELTER TERÉZ
kozmetikai intézete ARAD, 11971
Strada Metianu (Forray-u.) 4.
Hajszálak végleges eltávolí-
tása, arcápolás.
Hölgyfodrászat, hajfestés, manikűr.

KÖNIG MIKSA
nemzetközi szállítási vállalat ARAD.
Képviselve Európa minden nagyobb
városában. Elvállal szállítmányokat
külföldre és külföldről mindenn relatio-
ban. Pénzügyminiszterileg engedélye-
zett vámügynökség. Darabárakat szállí-
tít biztosítással, teljes szavatossággal a
Francó Romana Alt. Biztosító R.-T. által.
10935

Waggon és butoraszatlosok
jó fizetéssel állandó munkára
felvétetnek
Unio Waggonyár R.-T.
SATU-MARE. 351

Vérszegénység és idegesség ellen
már sok szert ajánlottak és hoztak
forgalomba, de jószág- és hatás tekü-
tetében egy sem közelíti meg a
Rozsnyay Vasas Chinaborát,
melynek kitérő voltát mindenki el-
ismeri. Kellemes ízű készítmény, mely
a külföld és belföld efafta termékeit
sokszorososan felülmulja. Számos elis-
merő nyilatkozat és ajánlólevél orvo-
sok részéről. Egy kis üveg ára 17 Lei
60 bani, nagy üveg ára 25 Lei. Kapható
ROZSNYAY gyógyszerárban
Aradon. Plata Avram'ianou Srabadság tér.

KISMALMI KORPA,
TENGERI ZAB, TA-
VASZI VETŐMAGOK
és egyéb termények
kaphatók:

Kornis Zsigmond és Márton-
nál 11514
Arad. Bul. Reg. Ferdinand (Boros B.-tér) 28.
Rendszeres hetenkénti gyűjtőforgalom
Budapestről-Aradra

aját kirendeltség a ro- 250
man határon. Fix díjtételek
GROSS ALBERT
nemzetközi szállítmányozó
Budapest, V., MÉRLEG-UTCA II. SZ.
Alapítva 1890. - Sörgőnyelm: Albgo.

Mielőtt házat építene,
átalakítsa, tatarozza, vagy bár-
mily javítási munkát végez-
tetne, kérjen árajánlatot
Francisc Tritthaler
építészeti irodájától Str. Csebuo (Wes-
selényi-utca) 47. ahol tervek és költség-
vetések a legmodernebb építkezésekről,
a vállalt megbízások pedig a legújít-
nyosabb árréi elkészítettnek. 11596

BUCURESTIBE

utazik futárunk MA este, utlevelek
láttaozását közismert pontossággal intézzük.

„KELET“ hirlapiroda.

ESTÉLYI, báli és jelmez

ruhák a legizlésesebbben és jutányosan

TRÉBITS

szalonban készülnek Strada Alexandri (Salacz-utca) 6.

1161

Apró hirdetések.

Levelezés.

URAIMI Szegény írva leányt ki segítené ki 500 leivel. Az írjon „Megbecsültem” jellegre. 353

VILÁGOS Drapp bundás hölgy, kinek kivelet későn kaptam kézhez, nyújtson nekem a megismerkedésre levelben. S. 11714

„FEKETESZEM ÉJSZAKÁJA” című jellegű levelet kérem sürgősen átvenni Wallinger hirdetőjében. 11610

PÉLTÜNŐ FÉSS fiatal urleány egy kimondott gazdag gavallér uriember barátságát keresi, ki őt a színészi pályára kitanítaná. Kalandorok kiméljenek. Discretio biztosítva. Levelek „Remény” jellegre „Victoria” irodába Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 16. sz. alá kéretnek. 374

Házasság.

FIATAL VIDÉKI román jegyző vagyok. hamarosan megköszönök. Ajánlatokat csak fényképpel ellátva, hozomány megemlítésével „Tűzoktató” jellegre a kiadóba kérek. 359

Alkalmazás.

VARRÓNÓ házakhoz ajánlkozok. Vállal ruhakészítést alakítást és javítást Str. Russu Sirianu (Aulich Lajos-utca) 19. Hajdunénál. 20002

FEHÉRNEMŰ HIMZÉST, madeira, richelió, síngelést vállal himzőző házakhoz is megy. Cimeket kér a kiadóba. 30001

FIATAL kereskedőseged teljes ellátás mellett kantinba fölvetelik Márta-gyárral szemben Román nyelv perfect tudása megkívántatik. 368

NÉMET KISSASSZONY keresetlik két nagyobb gyermekhez, 12 és 9 évesek, nagyobb fizetéssel. Cim: Calea Banatului 9. Butorkereskedés. 11610

VERLÄSSLICHES deutsches Fräulein, wird zu zwei Kindern gesucht. Adresse in der Administration. 356

KÖNYVELŐNŐ, mérlegképes félnapos. Vagy óras könyvelést vállal. Cim Wallinger hirdetőjében. 11610

TISZTESSÉGES belárónó jó fizetéssel felvételik Str. Consistorului (Batthyány utca) 29 földszint 1. 361

TARSALKODÓNÓT azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 364

KERTÉSZSEGEDET, esetleg kerít munkást gazdaságba keresek. Arad Postafőlk 105. 11514

MEGBIZHATÓ egyes mindenre főzőnő jó fizetéssel felvételik Bulevardul General Dragalina (Apponyi-körút) 8. földsz. 2. 365

INAS, kinek felesége főzni tud, puztára keresetlik azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 334

SUCHE Kinderliebendes Hausmädchen welche mit guter Familie nach Győr (Ungarn) Reisen sollte. Adresse in Wallinger Büro. 11609

DEUTSCHES FRÄULEIN mit guten Zeugnis zu einem 7 jährigen Mädchen wird sofort aufgenommen. Radó, Bulev. General Dragalina (Apponyi-körút) 7. 342

Josif Reiner műmechanika és órákészítő ipari szakiskolát végzett mű-
órák. Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. No. 12., a Lutheránus-
templom mellett LECHNER JÓZSEF egykori fejedelmi udvari órák tanítványa. Készít
cronométer, cronograph, zseb, útó stb. órajavításokat, ugyancsak a legegyszerűbb
reparatúrákat is. Olcsó árak zseb ébresztő és falórákban. Preciz munka
évi jótállás mellett.

KERESÜNK pénztárnoknőt, ki az irodai
teendőiben járatos, előnyben részesül az,
ki a német nyelvet perfect bírja. Cim a
kiadóban. 373

Vétel és eladás.

CIPŐ 35-ös (alig használt) finom sárga
bagaria, magasszárú fűzős 300 leier
eladó. Cim a kiadóban. 100

SZÉP NAGY petroleum csillár eladó.
Cim a kiadóban. 346

MÉZET bármily mennyiségben vesz
Első Aradi Piskotagyár Calea Rad-
nai-ut. 354

HASZNALT kerékpárt megvételre keres
Koch műszerész. 358

ELADÓ nagy masszív íróasztal vendéglő
asztalok és fogas, speisz-szek-
rény vaskályha, petroleum-lámpa, ci-
tera, szőnyeg fehérnemű, butorfele-
Megtékinthető 10-11-ig Str. Consistoriu-
lui (Batthyány-utca) 19. 349

NÉHANY antik perzsa szőnyeg eladó.
Megtékinthető délután 4-6-ig. Döm-
tör Str. Muresului (Maros-u) 3. II. 352

ÚJ nikkelezett korcsolya eladó Piata
Catedrali (Tökölj-tér) 5a udvarban.
11714

FÉNYKÉPEZŐ-GÉP Novar Anastig. —
9x12 alig használt, eladó. Cim a kiadó-
hivatalban. 371

PIANINOT zongorát, gyöngyökkel prian-
tokat magas árban veszek. Leveleket
„Piano” jellegre a kiadóba kérek.
12021

ELADÓ hosszú Bösendorfer zongora.
Nagy pálma, Str. George Popa (Ferdi-
nánd-utca) I. jobbra. 335

NŐI fél lakkcipő 37-es egész új, eladó.
Neuman-palota II. em. 18. 366

ZONGORA eladó Str. Eminescu (Deák
Ferenc-utca 40a) III. em. ajtó 4. 11714

BUTOR. Ebéd- és hálószobák olcsó ár-
ban kaphatók Wiegenfeld butoraktár.
Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca.) 4836

JÓ ELADHATJA MŰTAROVAIT ké-
pelt porcellán-, bronz és márványfigu-
ráit szőnyegelt török kendőt antik
butorait zongoráit, modern dísz tárgyait
japán vázait régiségeit, ha elviszi a
Szépművészeti Szalonba Str. Eminescu
(Deák Ferenc-utca) Ortutay-palota. 11911

NYERSBORKÖVET veszek minden
mennyiségben Irom Arnold Arad, Str.
Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca)
39. sz. 10655

AJÁNDÉKTÁRGYAK legolcsóbb beszer-
zési forrása a Salon Artistique (Fischer
Eliz-palota.) Antik és modern porcellá-
nok butorok, szobrok, figurák vázák,
festmények metszetek perzsa szőnye-
gek ezüstművek vétele, eladása, cse-
relése és bizományba vétele a legol-
gyósebb feltételek mellett. 11691

MOTORFÜRESZ új, rendkívül olcsón
eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében.
11606

EGY pár hélig szőnyegeket ezüstöt leg-
magasabb árban vesz Szalon Artistique
Fischer Eliz-palota. 11891

ABLAKSZŐNYEG, új fontel olcsón el-
adók. Cim Wallinger hirdetőjében. 11611

TAVASZI DIVATLAP albumok Cos-
tum-lapok, bécsi párisi divatlap-ujdon-
ságok szabásmintával 5 — Leutől kezd-
ve kaphatók Knieser papírkereskedőnél
Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca.)
11871

KÉT fajliszta orosz spitz kölkök kutyát
vennék. Cimeket a kiadóba kérek 369

HASZNALT REZET bármily alakban
legmagasabb árban vesz Vuchetich gép-
műhelye Piata Stefan Cel Mare (Béla-
tér) I az üzletvezetőséggel szemben.
316

GAZ FÜRDŐKÁLYHÁKAT fafűtéses
fürdőkályhákra becsorél Brandt vízve-
zerék berendező Pannonia udvarban.
Ugyanot tanulók fizetéssel felvételenek.
11609

EGY Ó NÉMET stílusú masszív fara-
got ebédberendezés jutányos árban
eladó. Bővebbet Pausár virágkereske-
desében Strada Brătianu (Welter János-
utca) 9. 341

Lakás.

SZÉP butorozott szobát keres vidéki
fiatalember belvárosban Cimet Jól fi-
zetek jellegre Kelet hírlapirodába.
11514

BUTOROZOTT szoba egy-két személy-
re és jó házikozt négy személyre kap-
ható. Cim Wallinger hirdetőjében 11611

Ingatlan.

STRADA SAVA RAICU (György-utca)
25b) számu ház elfoglalható lakással
eladó 355

ELADÓ sorokház belvárosban, átvehető
üzlettel négy szoba fürdőszoba lakás-
sal. Cim a kiadóban. 363

Üzletok.

PODRASZÜZLET teljes berendezése
megvételre kerestetik. Cim Wallinger
hirdetőjében. 11611

VENDÉGLŐ szatócsüzlettel külváros-
ban, a város legforgalmasabb helyén,
magánházban 2 szobás lakással kiadó.
Cim a kiadóban. 367

Közlönyök.

NYOLCVAN-SZÁZEZER leuval tár-
sulnék valamely üzlethez vagy más
vállalathoz. Ajánlatokat „Tára” jelleg
alatt Kelet hírlapirodába. 11513

KISEBB RAKTÁR helyiséget kisvasut
mentén bére vennék. Ajánlatot kiadóba
kérek. 372

Dr. Boér Kálmán

kereskedelmi ügynöksége bizományi
és ingatlanforgalmi irodája Arad Str.
Moise Nicoara 10. szám (Petőfi-utca.)
Telephon 270 A külföldre utazó közön-
ség szives tudomására hozom hogy a
Str. Marasesti (Kossuth-utca) állam-
rendőrségi iktanyva mellett levő Weisz
Dávid-féle nagykereskedésben 11698

UTLEVÉL GYÜJTŐHELYET

létesítettem ahol az utazni szándéko-
zóktól az utleveleket a vízum beszer-
zése végett átvesszik. Az utlevelekre a
szükséges vízumokat, utólagos díjazás
ellenében a leggyorsabban s legolcsó-
ban felelőség mellett beszeressük.

Felkérjük t. kereskedő kártyásainkat, hogy BUDAPESTRE való FELJOVE-
TELÜK ALKALMAVAL sziveskedjenek saját érdekükben FELKERESNI,
a MÁR NÉGY ÉV ÓTA FENNALLO NAGYBANI OSZTÁLYUNKAT, ahol

**SZALAG, CSIPKE, PASZOMÁNY GOMB
FONALÁRU, TŰ, RÖVIDÁRU, GYÖNGYÖK,
GYÖNGYDISZEK és DIVATCIKKEK,**
a legnagyobb választékban és a legversenyképesebb árban KAPHATÓK.

SZEMERE GÁSPÁR, Budapest,

IV., Deák Ferenc-utca 13. szám. 848

Szőlősgazdák és mezőgazdák figyelmébe!

Mütrágyát:

(16, 18, 20%-os vízben és oitrátban oldható
foszforsavtartalommal) prompt szállít bármily
kis és nagymennyiségben 300

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület.

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt
butorzállító kocsikkal felelőség
mellett pontosan és elestem teljesít!

Éliás Lipót Fia

szállító, Arad, Str. Eminescu
(Deák Ferenc-utca) 3/a. sz.
Bekapcsolat telefon 250. sz.